

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm VIII. Concertationi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Non solùm.

PARAPHRASIS.

Si appellatum sit à definitiva, Iudex appellationis (exceptis casibus, quibus iura appellationem prohibent) ante omnia revocare debet non tantùm, quæ post appellationem, sed etiam ea omnia, quæ medio tempore inter sententiam, aut appellationem mutata & innouata sunt.

SUMMARIVM.

1. Post appellationem à definitiva acceptam, iudex statim iudici, à quo inhibet executionem sententia, & post eam attentata rescindi iubet.
2. Et tunc causa appellationis non debet justificari. Si tamen attentatorum quæstio altioris sit indaginis, contestanda lis est. Alias ea revocanda iudicis implorato officio, vel proprio eius motu.
3. Post inhibitionem factam & acceptam acta iudicis irrita sunt, nullà obstante exceptione.

1. **Not. I.** Iudex quamprimum appellationem à definitiva recepit, priusquam de meritis causæ cognoscere incipiat, inhibitorias mittit iudici à quo, ne ad executionem sententiæ procedatur, & ut omnia, quæ post sententiam attentata sunt, rescindantur, dummodo appellatum sit intra dies 10.
2. **Not. II.** Si appellatum sit à definitiva, articulus appellationis non est distinctus à causa principali, quare necesse non est, causam appellandi justificari, sicuti fit in appellatione ab interlocutoria. Deinde mox, ut Iudex cognouerit, intra 10. dies appellatum fuisse, inhibitorias mittit, ut dixi in 1. not. & notat gloss. recepta. in c. Venientes. 19. de iuris. Si tamen quæstio attentatorum altioris indaginem requirat, super ijs litem contestari debere, docet Guil. l. 1. obser. 145. alioquin verò attentata, iudicis implorato officio, aut etiam proprio eius motu revocantur.

Si appellatum sit ante sententiam, videlicet ab interlocutoria, aut gravamine: Iudex appellationis revocare non debet innovata post eam, nisi prius justificatâ appellatione, seu cognito, causam legitimè appellandi & veram fuisse; præterquam si Iudex, postquam causa probabili coram se allegata, de veritate eius in præsentia partium cognoscere cepit, Iudici à quo inhibuerit, ne procedat; nam quæ post inhibitionem innovata sunt (esto causa allegata postea non recipiatur vera) in statum pristinum revocari debent.

Notand. vnic. Si Iudex ad quem præsentibus partibus cognoscere incipiat de veritate causæ appellationis, inhibitorias potest mittere iudici à quo, ita quidem, ut, quæcunque à Iudice acta fuerint, post inhibitionem acceptam irrita esse debeant, nullà obstante exceptione, tamen si postea veritas causæ ostensa; seu appellatio justificata non fuerit. Videri potest *Franc. hic. n. 5.*

CAPITVLVM VIII.

Concertationi.

PARAPHRASIS.

Dubitatum olim erat, intra quod temp^{us} liceat appellare à gravamine extrajudiciali, v.g. factâ electione, postulatione, prouisione. Hoc dubium dirimit Clem. IV. intra dies 10. appellari posse numerandos à die notitiæ, cum videlicet appellans scivit gravamen illatum. v.g. electionem factam illegitimè, post elapsos autè 10. dies, tamen si appellare non possit aliquis, tamen per alia juris remedia. v.g. electionem irritam esse dicendam, aut rescindendam, eius revocationem petere non prohibetur.

SUMMARIVM.

1. Extra iudicialis appellatio fit à gravamine illato vel inferendo.
2. Et annus prosequenda appellationis in hoc casu numeratur à die illati gravaminis.

c e e c

3. De-

3. Decendum ad appellandum concessum à gravamine illato cognito numerandum à tempore, quo sciuit suum gravamen v. g. electionem in sui præiudicium factam.
4. Habens plura juris remedia, ab uno eorum exclusus, vel superatus, altero experiri non prohibetur.

Adverte 1. Extraiudiciale gravamē esse, quod extra iudiciale processū infertur.

Adverte 2. Appellatio extraiudicialis alioquin fit à gravamine illato. Interdum verò fit à gravamine futuro. v. g. Si quis videat, Canonicos iam esse paratos ad eligendum Titium, atque appellet ad Sedem Apostolicam, ne talis electio fiat, allatà ratione probabili, quæ si probata fuerit, iusta reputabitur. v. g. Titium esse suspensum, excommunicatum aut criminiosum. c. *Desideravimus. 10. de elect.* Quod si in casu hoc capitulares v. g. posthabitā appellatione nihilominus procedant ad electionē, tunc ei⁹ valor pendet à futuro eventu. si enim appellatio iustificata fuerit, revocatur electio, si nō iustificata fuerit, cōfirmabitur electio. cap. *Constitutio. 4. b. extra hoc tit. & not. gl. b. v. gravatū*, atq; contra tale gravamen semper appellari potest, dum inferendū rationabiliter timeatur: annus veid prosequēde appellationis, in hoc casu numeratur à die illati gravaminis, iuxta *Clem. 3. b. s.*

Adverte 3. Decem dierū spatiū, quod datur ad appellandum à gravamine illato cognito, numerandū non esse à puncto temporis, quo aliquis sciuit, electionē factā esse, sed cum scrivit, in sui præiudicium factā, sicuti bene notavit *gl. b. verb. Si verò exemplū dans*, si aliquis sciiverit, ante 3. dies. v. g. Caio beneficiū collatū, sed eo tempore sibi à Pontifice eiusdē beneficii collationē jam factam fuisse nescierit.

Notand. vnic. Si quis plura juris remedia habeat, atque ab vno eorum exclusus sit, vel superatus, altero experiri non prohibetur. v. g. Si quis appellare intra debitū tempus intermisit, vel appellationē deseruit, quia in ea succubuit; postea per viā nullitatis agere potest, vt hic & in *l. Si expressim. 1. g. ff. hoc tit.*

CAPITVLVM IX.

Appellatio.

PARAPHRASIS.

Sufficit, si appellatio in scriptis Iudici tra-

data sit, quando Scriptura requiritur licet coram eo lecta non fuerit.

Notand. vnic. Appellatio ordinariè loquendo fieri debet coram Iudice, & nō coram Adversario; expedit tamen ei intimare appellationem, vt sciatur, num in eam consentire velit, & ne frustra morando expensas faciat,

CAPITVLVM X.

Si à Iudice.

PARAPHRASIS.

Titius ante sententiam appellavit à Iudice tanquam gravatus, tunc Iudex terminum appellanti constituere vult, intra quem gravamen ostendere debeat, revocationem eius postea auditurus. Quæritur, num ad hoc citatus Titius comparere teneatur? Resp. Bonifacius VIII, quod Titius non teneatur venire ad probandū gravamen coram Iudice, à quo, cum ipsemet scire possit & debeat, num gravarit, nec ne. Accedit, quod Iudicis jurisdictio per appellationem suspensa sit, ideò que citare ampliùs non possit; Verum si Iudex ad hoc tantum citet Titium, vt gravaminis revocationem audiat, si eam faciendam arbitretur, tunc comparere debet, alioquin si non comparuerit, & Iudex gravamen revocaverit, in causa procedere potest tanquā contra contumacē, perinde ac si appellatio interposita nō fuisset.

SUMMARYM.

1. Per appellationem jurisdictio Iudicis à quo suspenditur.
2. Si tamen Iudex revocet gravamen, propter quod appellatum est, jurisdictionem resumere potest.

Not. I. Per appellationem jurisdictio Iudicis à quo suspenditur, quamobrem ei citanti impunè nō pareatur. Ratio est, quia, cum appellatio pariat effectum devolutivum, Iudex ad quem de eius appellationis iustitia cognoscere debet, non Iudex à quo.

Excipe, quod Iudex à quo ea agere posset post appellationem ante sententiam, quæ tendunt ad faciliorem exitum causæ, videlicet revocare gravamen, & ad hanc revocationem videndam citare partes.

Not. II. Si Iudex gravamen, propter quod